

ОРГАНІЗАЦІЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Галузь знань	07 Менеджмент та адміністрування
Спеціальність	073 «Менеджмент»
Освітня програма	Менеджмент і бізнес-адміністрування
Статус дисципліни	Вибіркова
Форма навчання	очна
Рік підготовки, семестр	III курс, весняний семестр
Обсяг дисципліни	3,5 кредити/120 годин
Семестровий контроль/ контрольні заходи	Залік, МКР
Розклад занять	Згідно розкладу http://rozklad.kpi.ua/Schedules/LecturerSelection.aspx
Мова викладання	Українська
Інформація про керівника курсу / викладачів	Лектор: к.е.н., доцент, Мохонько Г.А., mokhonkoa@gmail.com Практичні: к.е.н., доцент, Мохонько Г.А., mokhonkoa@gmail.com
Розміщення курсу	https://classroom.google.com/u/2/c/MTQ2NDE1MzY5MjQ4

Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

Предмет навчальної дисципліни – вивчення закономірностей і особливостей функціонування та розвитку підприємництва у державі.

Дисципліна має блочну структуру, включає лекційні та практичні заняття, на яких використовується вітчизняний і зарубіжний досвід, а також вивчаються різні методики планування. Методика викладання дисципліни поєднує традиційні (лекції, семінари, практичні заняття) і тренінгові (розгляд ситуацій, ділові ігри, тестування, розв’язання практичних задач) методи. Це дає змогу ширше охопити увагу слухачів і спрямувати їх на комплексне засвоєння усіх питань курсу.

Метою дисципліни є формування у студентів здатностей:

ФК 3 – здатність визначити перспективи розвитку організації;

ФК 15 – здатність формувати та демонструвати лідерські якості та поведінкові навички.

Студенти після засвоєння дисципліни мають продемонструвати такі результати навчання:

Знання:

ЗН 2 – теорії, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства, у тому числі підходів до управління промисловими підприємствами, зокрема аналізу й узагальнення матеріалів у певній системі, порівняння фактів на основі здобутих з різних джерел знань; причинно-наслідкових зв’язків в організаціях;

ЗН 6 – причин стресу, засобів адаптації себе та членів команди до стресової ситуації, засобів до її нейтралізації, зокрема знання гігієнічних потреб працівників, а також мотиваційних теорій та способів стимулювання працівників.

Уміння:

УМ 2 – описувати зміст функціональних сфер діяльності організації, у тому числі функціональних галузей бізнесу у сфері управління промисловими підприємствами, зокрема, уміння побудови організаційних структур управління різних типів, встановлення зв'язків та підпорядкованість ланок, права, обов'язки, повноваження і відповідальність кожної ланки; розробки технології організації підприємницької діяльності;

УМ 4 – демонструвати навички взаємодії, лідерства, командної роботи, зокрема демонструвати комунікативні навички, формувати єдину команду, уміння управляти конфліктами, структурувати завдання відповідно до чисельності та кваліфікації виконавців, визначати черговість робіт, розраховувати термін їх виконання; з урахуванням ділових та особистісних рис добирати виконавців, розподіляти завдання; уміння вести за собою за рахунок власного прикладу, компетентності, рішучості, цілеспрямованості, впевненості, вміння пробуджувати ентузіазм;

УМ 6 - оцінювати правові, соціальні та економічні наслідків функціонування організації, у тому числі у сфері управління та адміністрування промислових підприємств, а саме вміння застосовувати методи та інструменти оцінки ефективності управління та наслідків впливу управління на результативність підприємницької діяльності в цілому;

УМ 8 – демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадсько-свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), повагу до різноманітності та міжкультурності, зокрема уникати в процесі управління будь-яких висловлювань та суджень стосовно підлеглих, що не відповідають нормам етики та моралі, прийнятим в організації, або порушують честь та гідність людини як особистості;

УМ 11 – виявляти навички організаційного проектування, зокрема вміння аналізувати та розробляти організаційну структуру підприємства, делегувати повноваження та відповідальність підлеглим.

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Дисципліна «Організація підприємницької діяльності» займає важливе місце в структурно-логічній схемі освітньої програми. Передують даній дисципліні «HR-менеджмент», «Інформаційно-комунікаційні технології в бізнесі», «Техніка презентацій та веб-дизайн», також дисципліни, які забезпечуються дисципліною: «Діджитал-менеджмент», «Контролінг» тощо.

3. Зміст навчальної дисципліни

Перелік тем навчальної дисципліни:

- Тема 1. Підприємництво як вид господарювання
- Тема 2. Планування підприємницької діяльності
- Тема 3. Види підприємницької діяльності
- Тема 4. Оподаткування підприємницької діяльності
- Тема 5. Маркетинг у підприємницькій діяльності
- Тема 6. Конкуренція та конкурентоспроможність у підприємстві
- Тема 7. Організація фінансового забезпечення бізнесу
- Тема 8. Менеджмент у підприємницькій діяльності
- Тема 9. Припинення підприємницької діяльності

4. Навчальні матеріали та ресурси

4.1. Базова література

1. Економіка та організація підприємницької діяльності : навч. посіб. / [Н. В. Сментина та ін.]; Одес. нац. екон. ун-т. Київ : Гуляєва В. М., 2019. 320 с.
2. Менеджмент підприємницької діяльності: навч. посіб. / [Личковська М. Р. та ін.] ; Держ. закл. "Південноукр. нац. пед. ун-т ім. К. Д. Ушинського". Одеса : Гельветика, 2018. 239 с.
3. Педько А.Б. Основи підприємництва і бізнес-культури : навч. пос. / А.Б. Педько. К.: «Центр навчальної літератури», 2019. 168 с.

4. Основи підприємництва: Підручник / [Біляк Т.О., Бірюченко С.Ю., Бужимська К.О., та ін.] ; під заг. ред. Н.В. Валінкевич. Житомир : ЖДТУ, 2019. 493 с.
5. Хмурова В. Менеджмент підприємницької діяльності: навч. посіб. Видавництво Центр навчальної літератури, 2019. 286 с.

Допоміжна література:

1. Балджи М.Д., Доброва Н.В., Однолько В.О., Осипова М.М. Торговельне підприємництво: навчальний посібник. Київ: Кондорвидавництво, 2017. 112 с.
2. Брэнсон Ричард Бизнес в стиле Virgin. Чему вас не научат в бизнес школе. М.: Манн, Иванов и Фербер, 2018. 320 с.
3. Зовнішня торгівля України: ХХІ століття [Текст] : монографія / А.А. Мазаракі, Т.М. Мельник, Н.О. Іксарова [та ін.] ; за заг. ред. А.А. Мазаракі. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2016. 600 с.
4. Король С.Я. Соціальна відповідальність бізнесу : теорія та методологія обліку : монографія / С.Я. Король. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2016. 416 с
5. Остервальдер Александер, Піньє Ів Створюємо бізнес-модель. Новаторські ідеї для всіх і кожного. К.: Наш Формат, 2017. 288 с.
6. Пурський О.І. Моніторинг соціально-економічного розвитку регіону : монографія / О.І. Пурський, О.А. Харченко, І.О. Мороз. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2017. 180 с.
7. Чан Кім В., Моборн Рене Стратегія Блакитного океану. Як створити безхмарний ринковий простір і позбутися конкуренції. Х.: Клуб семейного досуга, 2018. 384 с.

Навчальний контент

5. Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Назва розділів, тем	Розподіл за видами занять			
	Всього	Лекції	Практичні заняття	СРС
Тема 1. Підприємництво як вид господарювання	11	2	1	8
Тема 2. Планування підприємницької діяльності	11	2	1	8
Тема 3. Види підприємницької діяльності	12	2	2	8
Тема 4. Оподаткування підприємницької діяльності	12	2	2	8
Тема 5. Маркетинг у підприємницькій діяльності	12	2	2	8
Тема 6. Конкуренція та конкурентоспроможність у підприємстві	12	2	2	8
Тема 7. Організація фінансового забезпечення бізнесу	12	2	2	8
Тема 8. Менеджмент у підприємницькій діяльності	12	2	1	9
Тема 9. Припинення підприємницької діяльності	12	2	1	9
Модульна контрольна робота	6		2	4
Залік	8		2	6
Всього годин	120	18	18	84

Тиждень навчання	Тема	Опис
1-2	Тема 1. Підприємництво як вид господарювання	Лекція 1 Практичне заняття 1
3-4	Тема 2. Планування підприємницької діяльності	Лекція 2 Практичне заняття 2
5-6	Тема 3. Види підприємницької діяльності	Лекція 3 Практичне заняття 3
7-8	Тема 4. Оподаткування підприємницької діяльності	Лекція 4 Практичне заняття 4
9-10	Тема 5. Маркетинг у підприємницькій діяльності	Лекція 5 Практичне заняття 5
11-12	Тема 6. Конкуренція та конкурентоспроможність у підприємстві	Лекція 6 Практичне заняття 6
13-14	Тема 7. Організація фінансового забезпечення бізнесу	Лекція 7 Практичне заняття 7
15-16	Тема 8. Менеджмент у підприємницькій діяльності	Лекція 8 Практичне заняття 8
17-18	Тема 9. Припинення підприємницької діяльності	Лекція 9 Практичне заняття 9

6. Самостійна робота студента

Види самостійної роботи

- підготовка до аудиторних та практичних занять

Політика та контроль

7. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Зазначається система вимог, які викладач ставить перед студентом:

- правила відвідування занять (як лекцій, так і практичних): Відвідування занять є вільним, бали за присутність на лекціях та практичних заняттях не додаються. Втім, вагома частина рейтингу студента формується через активну участь у заходах на практичних заняттях, а саме участі у ділових іграх, аналізі конкретних ситуацій, груповій та індивідуальній роботі. Тому пропуск практичного заняття не дає можливість отримати студенту бали у семестровий рейтинг;
- правила призначення заохочувальних та штрафних балів: на розсуд викладача заохочувальні бали можуть бути отримані за додаткове проходження онлайн курсів, наукову активність, активну роботу на практичних заняттях, штрафні бали передбачаються за несвоєчасну здачу (більш, ніж на 1 тиждень) будь-якого виду завдань, порушення правил відвідування та поведінки на заняттях;
- політика дедлайнів та перескладань: видаючи кожне завдання викладач встановлює дедлайн, порушення якого може впливати на оцінку (зниження максимум можливого балу на 25%), тести, експрес-опитування здаються лише у призначений день, перескладати мають можливість лише ті студенти, що пропустили заняття з поважної причини. Якщо контрольні заходи пропущені з поважних причин (хвороба або вагомні життєві обставини), студенту надається можливість додатково скласти контрольне завдання протягом найближчого тижня. В разі порушення термінів і невиконання завдання з неповажних причин, студент не допускається до складання заліку в основну сесію.

8. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

Оцінювання ґрунтується на застосуванні рейтингової системи оцінювання, яка передбачає систематичну роботу студентів протягом семестру і складається з наступних заходів:

1. Рейтинг студента з кредитного модуля складається з балів, що він отримує за:

- роботи на 8 практичних заняттях;
- виконання 1 модульної контрольної роботи.

2. Критерії нарахування балів.

2.1. Практичне заняття оцінюється із 9 балів (8*9 балів = 72 бали):

- «відмінно» – творче розкриття одного з питань, вільне володіння матеріалом – 9 балів;
- «добре» – глибоке розкриття одного з питань дискусії – 7 балів;
- «задовільно» – повне розкриття одного з питань дискусії – 5 балів;
- «незадовільно» – відповідь не відповідає вимогам до «задовільно» – 0 – 1 балів.

2.2. Контрольна робота оцінюється у 28 балів:

- «відмінно» – повна відповідь (не менше 95% потрібної інформації) – 27-28 бали;
- «добре» – достатньо повна відповідь (не менше 75% потрібної інформації) або повна відповідь з незначними неточностями - 21-26 балів;
- «задовільно» – неповна відповідь (не менше 60% потрібної інформації) та незначні помилки – 17-20 балів;
- «незадовільно» – відповідь не відповідає вимогам до «задовільно» – 0 – 1 балів.

2.3. Залікова контрольна робота оцінюється із 100 балів. Контрольне завдання цієї роботи складається з трьох частин, що відрізняються за рівнем складності:

- теоретичні питання (2 питання) залікової контрольної роботи охоплюють теоретичний матеріал як окремих тем так і наскрізно з усієї дисципліни і мають на меті виявити набуті знання студента та його здатність оперувати поняттями, категоріями, а також рівень знання матеріалу в цілому;
- тестові завдання (10 тестових запитань): результати виконання тестових завдань демонструють глибину знань студентів про теоретичні засади дисципліни;
- розрахункове завдання (2 завдання): результати виконання цього завдання демонструють рівень умінь аналізувати практичні ситуації і приймати правильні рішення щодо їх виконання у майбутній практичній діяльності.

Бали, які студент отримує за завдання, що складають залікову контрольну роботу, наведено в табл.:

Оцінка	Кількість балів	Обґрунтування
<i>Теоретичне питання</i>		
«відмінно»	15-14	Студент виконав теоретичне завдання не менше, ніж на 90% і всебічно, безпомилково і в логічній послідовності розкрив порядок виконання
«добре»	13-11	Студент безпомилково, достатньо повно розкрив теоретичне питання на 75-90%
«задовільно»	10-9	Студент виконав теоретичне завдання на 60-74%, розкрив основні аспекти проблеми
«незадовільно»	0	Не має відповіді, або відповідь не вірна
<i>Тестові завдання</i>		
«відмінно»	2	Відповідь вірна
«незадовільно»	0	Відповідь не вірна
<i>Розрахункове завдання</i>		
«відмінно»	25-23	Завдання виконано вірно, хід рішення логічний, студент продемонстрував знання методики і правильне її застосування при розв'язанні практичного завдання, робить

		висновки за результатами виконаної задачі з застосуванням набутих знань та вмінь
«добре»	22-18	Завдання виконано вірно, хід рішення логічний, однак студент не наводить висновків за результатами виконаної задачі або припустився несуттєвих помилок
«задовільно»	17-15	Хід рішення вірний, однак є суттєві помилки в обчисленні або хід рішення вірний, однак завдання виконано не менше ніж на 60%
«незадовільно»	0	Завдання виконано невірно, хід рішення невірний або завдання не виконано

3. Умовою позитивної першої атестації є отримання не менше 27 балів, другої атестації – отримання не менше 45 балів.

4. Сума рейтингових балів, отриманих студентом протягом семестру, переводиться до підсумкової оцінки згідно з таблицею. Якщо сума балів менша за 60, студент виконує залікову контрольну роботу. У цьому разі сума балів за залікову контрольну роботу переводиться до підсумкової оцінки згідно з таблицею п. 6.

5. Студент, який у семестрі отримав більше 60 балів, але бажає підвищити свій результат, може взяти участь у заліковій контрольній роботі. У цьому разі остаточний результат складається із балів, що отримані на заліковій контрольній роботі.

6. Таблиця переведення рейтингових балів до оцінок:

Бали	Оцінка
100...95	Відмінно
94...85	Дуже добре
84...75	Добре
74...65	Задовільно
64...60	Достатньо
Менше 60	Незадовільно
ДКР не зараховано	Не допущено

9. Додаткова інформація з дисципліни (освітнього компонента)

Перелік питань, які виносяться на семестровий контроль:

1. Сутність та роль підприємницької діяльності в суспільстві.
2. Правове забезпечення розвитку підприємництва на сучасному етапі
3. Суб'єкти та об'єкти підприємницької діяльності
4. Підприємство як основна організаційна структура підприємницької діяльності
5. Підприємництво в Україні: проблеми та пріоритетні напрями розвитку
6. Модель підприємницького процесу
7. Основні етапи створення власної справи.
8. Початковий капітал та джерела його формування.
9. Найменування та торговельна марка.
10. Засновницькі документи та їх підготовка.
11. Державна реєстрація підприємницької діяльності
12. Типологія підприємництва. Основні види підприємницької діяльності.
13. Соціальне підприємництво
14. Характеристика виробничої підприємницької діяльності.
15. Характеристика посередницької підприємницької діяльності.
16. Фінансове підприємництво та його характеристика.
17. Сутність податків, їх функції та елементи. Податкова система України.
18. Загальна система оподаткування
19. Спрощена система оподаткування підприємницької діяльності.
20. Покрокова інструкція створення бізнесу: етапи, процедури, документи

21. Цілісний маркетинг
22. Маркетингова стратегія
23. Диференціювання
24. Позиціювання
25. Бренд
26. Стратегічна модель BOS
27. Реклама
28. Конкуренція: сутність і види, методи конкурентної боротьби.
29. Типи конкурентних ринків.
30. Складові конкурентного середовища.
31. Конкурентоспроможність і конкурентні переваги підприємства.
32. Організація фінансування бізнесу.
33. Державне фінансування та самофінансування підприємництва.
34. Банківське кредитування підприємницької діяльності.
35. Комерційне кредитування підприємницької діяльності.
36. Поняття та роль менеджменту у підприємницькій діяльності.
37. Організаційна структура управління підприємством: поняття та типи.
38. Припинення підприємницької діяльності.

можливе зарахування сертифікатів проходження дистанційних чи онлайн курсів за тематикою курсу.

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Складено доценткою кафедри менеджменту підприємств, к.е.н., доц., Мохонько Г.А.

Ухвалено кафедрою менеджменту (протокол № 17 від 08.06.2021)

Погоджено Методичною комісією ФММ (протокол № 10 від 15.06.2021)